

Հ Ն Թ Ե Ր Ծ Ո Ի Ա՛Ծ Ս

Ի ԿՐԻՎԻՑԱԻ ՄԱՐԳԱՐԷ Է՛ Է՛ Կ՛ Կ՛ Կ՛

Է՛յ ժողովուրդ, մոխիր անէք և ձեր զուգներուն վրայ ցանցե՛ք, վասնզի հիմակունէ աւելի գէշ օրեր պիտի գա՛մ...ն:

Այն օրը ձայն մը պիտի լսուի Սֆ. Վիննրի գերեզմանատան շուրջէն, և այդ ձայնը պիտի գոչէ՛ . . . ՄԱՐԴ ԶԿԱՅ . . . ՄԱՐԴ ԶԿԱՅ . . . :

Վա՛յ, վա՛յ անոնց որ աւանջ չը պիտի տան այո ձայնին, վասնզի այն տունն այս ժողովուրդին մէջէն հինգ հոգի դուրս պիտի գայ և առանց իր պատկանած համայնքին հաւանութիւնը անհերքելի լինելու Եկեղեցւոյ բակը գտնուող չէնքը պիտի փլցնէ, աւելի մեծը, աւելի փառաւորը չինք: Եւ համար և տարիներ տարիներ պիտի անցնին և այդ չէնքին չինուած մասը խայտառակութիւն իսկ չինուելիք մասը խայտառակութեանց պիտի ըլլա՛ւ ա՛մ ա՛մ Կ՛ Կ՛ Կ՛ Կ՛:

Իրա՛ւ, իրա՛ւ կ'ըսեմ ձեզի ո՛վ ժողովուրդ, Ագապապա անունով թռչուն մը կայ որ ոսկոր կը կըլլէ, բայց որովհետեւ ստամոքսը չկրնար զայն հայեցնել, հենեալար կլլած ըլլալու հանոյքը վայելէն ետքը, այդ ոսկորը դուրս կը հանէ իր յետկոյսէն . . . :

Է՛յ ժողովուրդ իրա՛ւ կ'ըսեմ Ագապապան խելացի թռչուն է ոսկորը կլլելէ առաջ, կտուցվը, կը տանի զայն իր մարմնոյն այս ու այն կողմը, կը չափէ յանկոյսն ու յայսկոյսը, հա՛մոգուելու համար թէ՛ ներսծելէ յետոյ, դիւրիւն պիտի ըլլայ արտածումը:

Արդ անոնք որ Ազգին ուսերսուն վրայ 4-5 միլիոնի հասնող պարտք մը ընդունցին, նախևառաջ մտածեցին՝, հարցուցին մէկու մը թէ « Է՛յ ժողովուրդ ասանկ հսկայ պարտքի մը տակէն պիտի կրնա՞ք դուրս ելլել թէ ո՛չ . . . »:

Իրա՛ւ կ'ըսեմ ձեզի, ո՛վ իմ պատուական ազգակիցներս, օր պիտի գայ որ այս ըսածներս պիտի կատարուին և Տիրոջ ձայնը պիտի լսուի, մարդարէին ընդունով՝ որ պիտի ըսէ, մարդ չկայ . . . վասնզի եթէ մէկ հատ մարդ մ'ըլլար, մէջտեղ պիտի գար և պիտի գոչէր «դուք, բարեկամներ եթէ ձեր զրպանէն պիտի վճարէք այս 4-5 միլիոնը, ինչ լաւ, բայց եթէ ազգին՝ գլխուն պիտի ընդունէք, այդ պարտքային այս գաղութէն 50 հոգի, 100 հոգի հրաւիրեցէք, Եկեղեցիին ընդ բարձրացէք, մասնուին դիմեցէք և ըսէք, մենք մի քանի կուտրոնողներս կէս միլիոնի չափ դրամ՝ պիտի վճարենք, իսկ մնացեալ 4 միլիոնի հաշիւը ձեր ճիւղին պիտի անցնենք:

Կարող է՞ք դուք այս պարտքը տւելու թէ ո՛չ . . . :

Այո՛, Տիրոջ ըսածները պիտի կատարուին մարդարէին բերնով, որ պիտի գոչէ՛ «Ագապապա մը չափ ալ, հաշիւ գիտցող մարդ չկա՛ւ . . . ա՛մ . . . ա՛մ . . . Կ՛ Կ՛ Կ՛ Կ՛»:

Մ Ե Ղ Ո Ի Ի Ն Կ Ա Ղ Ա Ն Դ Ձ Է Ք Ը

«Կայնող»ին՝ չուան մը և գերան մը . . . որպէսզի իր անունին տէրը մնայ միշտ և յարաժամ:

Կամիտին՝ Կոմթուկիք բաներ . . . :

Մկրատին՝ մաղթենք որ չի քօրնայ, և եթէ արդէն քօրցած է ու չի կտրեր, «պիլէի թաշ»ի մը և փսորիկ մը իւզ:

Ե, Գօլանճեանին՝ ևրկաթապատ չէնքեր՝ իր ապագայ հարստութիւնը հեռու պահելու համար նախանձոտ աչքերէ:

Սիրունիին՝ նաւ մը սարդ:

Լեւոն Շաթրեանին՝ չորս կովեր . . . կաթնու . . . :

Պարոյր Լեւոնեանին՝ Աստուածային ոյժ մը որ «Երկիր»ը Արեւուն շուրջ դարձած ատեն մէջը ինչայ հրեղէն մոլորակին ու տրի, բայց ինք, Պարոյրը՝ դուրսը մնայ:

Ի Ն Կ Ի Ր Ո Ի Ի Ն Կ Ի Ր

Մէկու մը բարեկամութիւն ընել ուղէ, Թակարդը ինկիր, Հոգաբարձու եղիր «Երկիր»ի խմբագրատունը ինկիր: Որը եղիր Սթրուսկա ինկիր:

Գունաւոր թուղթի գործ ունիս, Միութեան գրասենեակը ինկիր:

Թերթ հրատարակէ, բաժանորդներուն դռները ինկիր:

Նախարար եղիր Պուլիվարտ Գարօլի վարժարանը ինկիր:

Դրօ եղիր Պուլթէն ինկիր:

Աւելծ եղիր Սաժսոնին ձեռքը ինկիր:

Առաջնորդ եղիր Ռումանիա ինկիր:

Վարժապետ եղիր Քոսթանցա ինկիր:

Քահանա եղիր Կալաց ինկիր:

Թաղական եղիր Եաշ ինկիր:

Քէօսէյէ ունիս, Կիւրճեանին ոտքերուն տակ ինկիր:

Հայ ապրել կուզես Մօշիւր ինկիր:

Ասպնջականութիւն վայելել կուզես Կրիվիցա ինկիր:

Հայ եղիր Թուրքերուն ձեռքը ինկիր:

Կարմիր թաշկինակ կը փնտռես, Տէր Անանիային ծոցը ինկիր:

Տպարան կը փնտռես, Հ. Մ. Պատուեանի գրպանը ինկիր:

Դյուլիդ պատուել կ'ուզես, Որբանոցին մօռանը ինկիր:

«Թայմզ»ի տնօրէնը տեսնել կուզես, Վիթթօրու 62 թիւը ինկիր:

Դերասան եղիր, Պուրքէշ ինկիր:

Գլուխդ արթնակել տալ կ'ուզես, Բ. Գ. ին ձեռքը ինկիր:

Հայրիկին հէքիաթները կ'ուզես լսել, Ոստանիկեանին օճախը ինկիր:

Աստուածավախ Քրիստոնեա տեսնել կ'ուզես, Յովհաննէս Շաքարեանին խանութը ինկիր:

Եթէ կ'ուզես ճիտդ կամ մատներդ օղակի մէջ անցնել, Պիսերիքա էնէյ, Վ. Ս. փափաղեանին գահաւաճառանոցը ինկիր:

Կ'ուզես սորուել թէ ինչպէս պէտք է պաշարել յուսահատութեան դէմ, Սրենցին աչքերուն առջև ինկիր:

Կ'ուզես հինգ հարիւր տարի ապրել Գալուչէյօր 7 թիւ ինկիր, (Հ. Մ. Ը. Մ. օճախը ինկիր,) սխալմունքով Քիւշիքեանին Րահաթի ֆապրիքան չ'իյնաս:

Առդիւռած պտուղը կեր, Դժողին խորը ինկիր:

Ամուսնացիր աղջիկներուն աչքէն ինկիր:

Մեղր կը սիրես Մեղունին փեթակը ինկիր, ինկիր ու ինկիր ուր որ կ'ուզես, բայց . . . մարդկանց լեզուն մի իյնար . . . :

Հայր Պատուեանին՝ «Երկիր» ի համար նոր տնօրէն մը . . . մինչ ցնոր տնօրէնութիւն . . . :

Սրենցին՝ Յոր Երանելիի համբերութիւնը . . . :

Բոպէա Էֆ, Եաղճեանին՝ Րիկլէրի մէկ անկիւնին մեհնաշնորհը:

Վալանդին Էնքսէրճեանին՝ Վէնթիլաթօն մը:

Արտաշէս Կիւրճեանին՝ Երկաթուղիի մը մեհնաշնորհը Պրիւքսիլի ֆապրիքաներուն մաթէրիալը հալէցնելու համար: Շահէն Կիւրճեանին՝ Ռումանիոյ բոլոր հորթերուն և կովերուն մորթերը շահագործելու մեհնաշնորհը իր քէօսէյէի ֆապրիքային համար:

Պուրքէշի թաղականութեան՝ «Թէնէքէ» մկ:

Ա.Մէլիտօնին՝ փանկայ մը և մօսն՝ ալ մը, Պուլվ. Գարօլ:

Պ Ա Տ Կ Ե Ր Ն Ե Ր

Ռ Ո Ւ Մ Ա Ն Ա Հ Ա Յ Դ Ե Մ Ք Ե Ր Ո Ւ

Բ.

Երուսաղէմ գացող, բայց առանց «Հաճի» ըլլալու վերադարձողներ կը ճանչնամ, սակայն առանց Երուսաղէմ երթալու հաճի տիտղոսին տիրանալու համար, մարդ պէտք է որ Սֆ. Նեքրոյէ Շէլարի, բասափին «Փաշան» եղած ըլլայ:

Անկարելի է Պուքրէշ գալ և հաճին չի՝ ճանչնալ:

Իր «Գիրուկեան» մականունը խոտոր կը համեմատի նորը հասակին հետ, որ շատ հեռու է գէր ըլլալէ:

Փողոցը քալած «ստին» իր սե ու սուր աչքերը միշտ պտտող՝ աջ ու ձախ կը դառնան, կարծես մէկը գրպանին դրամապնակը փախցուցած է ու ինք դողը կը հետապնդէ:

Կուտեն հասած աւետարական մըն է, և որքան շատնայ սուրճ և բահաթ սպառողներուն քանակը Ռուսմանիոյ մէջ, այնքան աւելի խնդում երես կը գտնէք անեկա:

«Կալան» մարդ է, կուտա սովորաբար ամէն դիմողին որ ազգային մարմնոյ մը կողմէ կը խօսի: Այսինքն տուող դասակարգին պատկանող թունթ ազգայնականներէն է, վասնզի պէտք չէ մոռնալ որ առնող դասակարգին պատկանող թունթ ազգայնականներ ալ կան:

Հաճին գրչի կոթով չբախող մարդ չէ, բայց ինչպէս ըսինք որովհետեւ ընկերակցան մարդ է և ազգայնական՝ հետեւաբար լայն յարաբերութիւն կը մշակէ ամէնքին հետ և այդ պատճառաւ իսկ Ռուսմանիա եկող գացող գրչի մարդիկ քիչ շատ կոթած են զինքը ...:

Վերջացող տարւոյ ընթացքին երկու դէպքեր պատահեցան որոնք կարող են անմահացնել զինքը: Դպրոցական հանդէսի մը՝ Լիտեր Թաֆիլի բեմէն՝ յանուն Հայ հազարարձութեան իր արտասանած հայենաօրհական ճառը՝ աղագրութիւնը այս վայրկեանիս քովս չունիմ դժբաղտաբար, և թաղականութեան ընտրութեան յաջորդող իր՝ «կամրաստանեմ»ները՝ որոնք Մէշուուչեանին վերջիչել տուին անմահ Զորայի համբաւաւոր Jaccuse ք:

Գաղութին ամէնաօգտակար անհատներէն է սակայն, ազգային գործերու մէջ երբեք անհատական շահ կամ նրկատում չի դնել և այնքան պարզ ու մաքուր է որ, իր անուանակիցը Սիմէոն ձերունիին պէս — տարիքի տարբերութիւնով անշուշտ — որ մտածել կուտայ թէ արդեօք խանութին քիչ շատ ետեի կողմէ դարցող մօթօրին սուրճն ալ իրեն պէս մաքուր ու անխարդախ է:

Այսուհանդերձ չի մոռնանք որ հաճին փորձանք մըն է թաղականութեան զլխուն և որքան ատեն ապրի ան՝ Միհայիլէսքուն լայն չունջ չալտի կրնայ առնել ...:

Փ Ա Ս Բ Ո Ռ Ի Խ Ն Դ Ի Ր Ը

ԵԻ

Հ Ա Յ Ա Ջ Գ Ը

Բախտաւոր Հայ Ազգ: Չեմ գիտեր ի՞նչ երեսով կը տրանջատ: Աշխարհի մէջ իւրաքանչիւր ազգ, անցագիր օտանալու համար իր Պետութեան հիւպատոսարանը ունի և անոր կը դիմէ, մինչդեռ հայ ազգին համար փառք ամէնակարողին բոլոր դռները բաց են: Առտուն կանուխ արթնցողը փասպոռ կուտայ:

Զար օրինակ, Ռուսմանիոյ մէջ՝ Ֆրանսայէն. Դերմանիւն, Լեհաստանէն և Պուկարիայէն գատ, բոլոր միւս

երկիրները ճամբողելու համար, Հ. Հ. Ընդհ. հիւպատոսարանի անցագրերը զօրու են, հետեւաբար, հոն՝ ուր հիւպատոսինը տկար է, Միութեան տուածները զօրու են:

Յունաստան երթալու համար Նանտէնի անցագրերը զօրու են:

Հայաստան երթալու համար Շահվերտեանիները զօրու են:

Եգիպտոս երթալու համար Պողոս Փաշաինները զօրու են:

Ամերիկա երթալու համար Ահարոնեանիները զօրու են:

Թուրքիա երթալու համար Մ. Քէմալիները զօրու են:

Իտալիա երթալու համար Շահան Կիւրճեանիները զօրու են:

Սթրուսկաի որբանոցը երթալու համար Լոյս Զօրճին անցագրերը զօրու են:

Բրահայա, Պուշթէն երթալու համար Պարոյրին անցագրերը զօրու են:

Ենչ երթալու համար Մալխասովիին անցագրերը զօրու են, պայմանաւ որ Մօլտովայի սահմաններուն մէջ ազգային կալուածներու և հաշուեկալանջութեան խօսքեր չ'ընեն:

Ռուսմանիոյ բոլոր մեծ ու պոփիկ Քրչմանները այցելելու համար Լեւն Շաթրեանի անցագրերը զօրու են:

Իրիկեր երթալու համար Սամսոն Արծրունիին անցագրերը զօրու են:

Պաղարճըզի համար Հոյր Պոտուրեանի անցագրերը եօրու են, պայմանաւ որ ո՛չ Ազգ. վարժարան հանդիպի և ո՛չ ալ մանկապարտիզպանուհիի գայութիւնով չգրադի՝ անոր վիզան ունեցողը:

Պուքրէշ, Բալուչէիօր փողոցը այցելելու համար Սիրունիին անցագրերը զօրու են:

Վերջապէս Արեւիկէն — Արեւմուտք և Հիւսիսէն — Հարաւ ալ «Մեղու»ին անցագրերը զօրու են ...:

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ր Դ Ա Կ Ա Ն Խ Օ Ս Ք Ե Ր

Միակ հաճելի բանը որ կնոջ մը բերնէն դուրս կ'ելլէ համրոյրն է:

— Բոլոր բախտախաղերը արդիւրեւ եր, բացի... ամուսնութենէն:

— Կրնաս աղջիկ մը ամուսնութեամբ ճանչնալ, միայն անոր հետ ամուսնանալէ յետոյ:

— Շատեր կամուսնանան հանդարտ կեանք մը ապրելու համար, ոմանք ալ ճիշտ այդ նպատակով ամուրի կը մնան:

— Երեք ամիս իրար կ'ուսուսնասիրեն, երեք ամիս կը սիրեն, երեք տարի կը կուտեն, 30 տարի միասին կ'ապրին ... ետքը զաւակները կը վերսկսին զայն:

— Այր մարդ:

Ամուրին՝ սիրամարդ է,

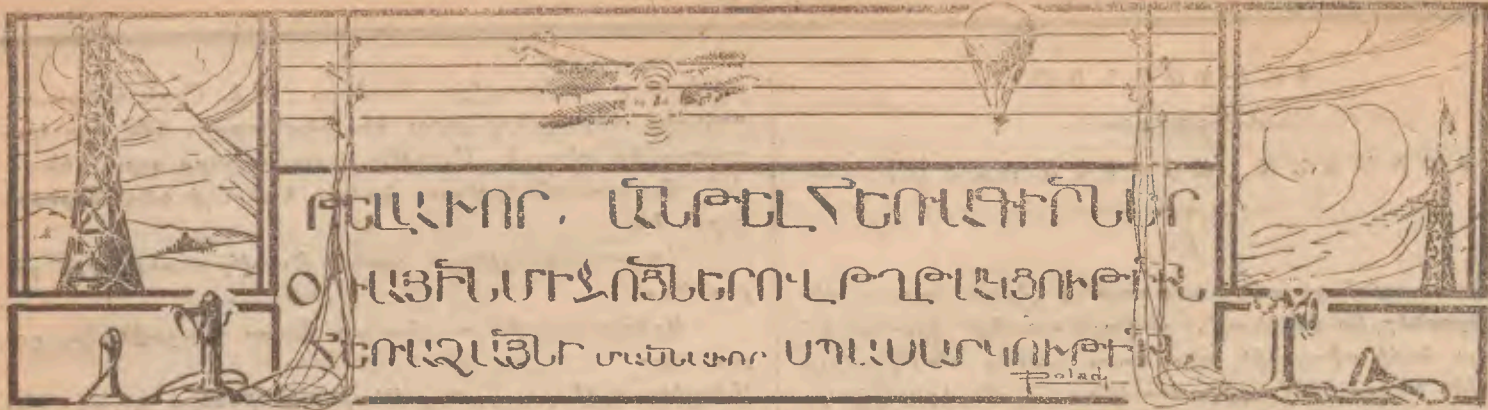
Նշանուած՝ Առիւծ է,

Ամուսնացած՝ Է՛՛՛՛՛՛՛:

— Ամէնէն խելացի ամուսնութիւնն է՝ սիրային ամուսնութիւն մը հարուստ աղջկան մը հետ:

Կ Ի Ն Ե Ր Ո Ւ Մ Ա Ս Ի Ն Ա Ն Կ Ա Ն Կ Ա Ր Ծ Ի Ք Ե Ր

Կը զարմանամ թէ կիները ի՞նչպէս կրնան քառորդի մը մէջ իրենց բոլոր մեղքերը պատմել խոստովանահայր քահանային:

Լոնտոն. — Մեր Եպիսկոպոսը նամակի մը տակ «Հո-
վիլ» ստորագրելուն համար, զաղուծին մէջ տրտուեցնե-
ր ծագեցան: «Հովիլ» բառը շատ գէշ կը հնչէ մերիններուն
ականջին, վասնզի հովիլ եղածին պէս պիտի ուզէ որ դառ-
նուկներուն հօտը իրեն յանձնուի, մինչդեռ այս երկրին
մէջ զայլ չգտնուողուն համար, կը վախցուի որ հովիլները
զայլերուն տեղը բանին և փարախին գառնուկ կամ ոչ-
խար մոլորեցնեն: Ապուրէն բերանը այրողը մածունը փը-
չելով կ'ուտէ կ'ըսեն: Թէ և մերինը կ'ուզէ ստորագրել
«հոգեւոր հովիլ» բայց որովհետեւ հոգին ալ մարմինէն
հեռու տեղ մը չէ, հետեւաբար հոգեւոր կամ մարմնաւոր ո
և է «Հովիլ»ի դէմ հայտ աչքով չենք կրնար նայիլ: . . .

Եաշ. — Մայրստովիչին բանը բուրդ է: Դաւանանք-
ներու օրէնքը հրատարակուելէն ի վեր, ստամոքսի խիթե-
րէ տառապիլ սկսաւ: Եթէ հիւանդութիւնը տեէ կարծ ա-
տեն մը ևս, «թեմական» ըմբիշները ապահովաբար պիտի
արգիլեն իւզոտ բաներ ուտել՝ որպէս ի դժուարամարտու-
թեան հետեւանքով աւելի ծանր հիւանդութիւնէ մը չի
բռնուի: . . .

ԴԻՈՒՆՆԵՐԸ ՎՏԱՆԴԻ ՏՍԿ

Կ. Պոլիս. — Դիւանները առհասարակ վտանգի տակ են
թուրքիոյ մէջ: Վտանգի տակ են երբեմն ֆէա դնելուն
համար, երբեմն ֆէա չի դնելուն համար: Այսպէս կամ
այնպէս անորոշ է դիւաններուն կացութիւնը:

Ծ. Խ. — Քանի որ դիւաններուն վիճակը այդքան
վտանգաւոր է, ուրեմն երջանիկ է այն մարդը որ կ'ապ-
րի թուրքիոյ մէջ . . . անգլուխ:

ԱՆՈՒՇ, ՍԻՐՈՒՇ ԵՒ ԴԱՉԱՐԵԱՆ

Կ'իմանանք թէ Ռուսական Երկաթուղիներու ընդհ.
տնօրէնութիւնը 50ի չափ մասնաւոր կառախումբեր դա-
ւառի Հայութեան տրամադրութեան տակ դրած է որ-
պէսզի Յունվար 3ի երեկոյեան ներկայ ըլլան «Անուշի
նե-կայացման»:

Իսկ ուրիշ իւրաքանչեւ մը պիտի սպասէ նոյն իսկ
թատրոնին դրան առջև — երկաթները ձգուած են օրդէն
կառա տը Նօրէն մինչև թատրոնին չէնքը — որպէսզի եր-
կապցումէն անմիջապէս յետոյ մեր արթիտ զոյգը չիւր-
ջիտակ: . . . Քաշա Մօշիւր — մեզոյ ըսէ, չիւր չիտակ փա-
րիզ առնէ իր չունջը:

Սիրուշ. — Դադարեան զոյգը, մեծ յոյս ունի որ «Ա-
նուշ»ի հասոյթը բուական պիտի ըլլայ Փարիզի շրջակա-
ները վիւս մը գնել և իրենց կեանքի մնացեալ մասը նոր
մեղրալոյսի մը մէջ անցնելու համար:

Girant responsabil: „MEGHOU“

Tipografia „Cartea Românească“. — București
No. C. 15,867

ՎԻՔԹՕՐ ՀԻԿՕ ԵՒ „ԱՒԱԶԱՆՆԵՐ“Ը

Մեծ բանաստեղծը Վիքթօր Հիւկօ, հակառակ փառքի
զազաթնակէտը հասնծ ըլլալուն, շատ կը նախանձի եղեր
Կէօթէն:

— Կէօթէն ո՞վ է որ, ի՞նչ տաղանդ ունի, ի՞նչ են իր
գրածները: Կ'ըսէ օր մը շատ մը գրագէտներէ կազմուած
ժողովի մը մէջ որուն կը նախագահէր Տեսէք զորօրինակ
«Աւազակներ»ը կ'ըսէք կը քալէք, կը կարծէք որ «Աւա-
զակներ»ը նշանաւոր բան մըն է: . . .

Այդ պահուն, ներկայ գրագէտներէն մէկը ոտքի ել-
լելով կ'ըսէ.

— Տէր նախագահ, սիրելի վարպետ, «Աւազակներ»ը
Կէօթէնինը չէ, Շիլլերը գրած է: . . .

— Տեսա՞ք. տեսա՞ք աւելի լաւ, կը գոչէ Հիւկօ, ու-
րեմն Կէօթէն այդքան մըն ալ գրելու կարող չէ եղեր: . . .

ՍՅՐ ԵՒ ԿՆՈՋ ՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

— Արթնցա՞ր պէպէքս

— Այո՛ սիրունիկս, գիտե՛ս ի՞նչ երազ տեսայ այս գիշեր:

— Չեմ գիտեր:

— Սա երուանդիլը, իբր թէ մեր ամուսնանալէն
խապէր չունի եղեր, և ինձի հետ սիրաբանել կ'ուզէր:

— . . .

— Բան մը չ'ես ըսեր:

— Ի՞նչ կ'ուզես որ ըսեմ, հազար անգամ խնդրեցի
որ աղջկանութեանդ արկածներէն անէքտօթներ չի պատմես

— Այսքան կ'ըսեմ քեզի . . .

— Շատ լաւ, դուն երբ քու բոլոր անառակութիւն-
ներուդ պատմութիւնը կ'ընես, կ'ին չկայ որ ճանչցած չի
ըլլաս, ես խելոքիկ մտիկ կ'ըն մ, իսկ կը բարկանաս երբ
ես անմեղ երազ մը պատմեմ, մէյ մըն ալ կ'ուզես ինք-
զինքդ աղատամիտ մարդ ցուցնել . . .

— Այսարհի ամէնէն աղատամիտ երկիրներուն մէջ
ընդունուած սկզբունքը այս է, այրերը կրնան իրենց կնոջ-
մէջ դուրս, այլ և այլ յարաբերութիւններ ունենալ, առով
ընտանեկան պատիւը չ'ազարտիր, սակայն երբ կ'ինել ար-
տաքին յարաբերութիւններ կը կազմեն, ալ խերը տես
այդ ընտանեկան կեանքին . . .

— Ըսել կ'ուզես որ կ'ինները Սուրբերու պէս նստին
տուններին, իսկ այրերը ազատ ըլլան արտաքին յարաբե-
րութիւններ մշակելու:

— Անշուշտ

— Բայց եթէ կ'իններուն արգելք կը դնենք, և ազա-
տութիւն կոտորած տրերուն, ուրեմն այդ ազատութիւնը
ունեցող այրերը որոնց հետ յարաբերութիւն պիտի կազմեն
փիսիկներուն հետ . . .

Կ'իրական ամէն անգամ որ իր կնոջ հետ վէճի կը բու-
նուի տակը կը մնայ, իսկ այս անգամ, ջախջախուեցաւ,
ձգմուեցաւ, վասն զի դարձեալ կ'ինը վրայ ելաւ ու ինք
տակը մնաց: